

כח 14 תשג | 28/09/1943

נס ההצלה הדני

אחת מספינות ההצלה הדניות מאת לא ידוע -
(ויקפדיה נחלת הכלל)

לגאורג דווקיץ, הנספח הימי בשגרירות גרמניה בדנמרק הכבושה ומי שלימים קיבל את אות חסיד אומות העולם, היה ברור שצריך לעשות משהו ומייד. הידיעות שהגיעו לשגרירות שבה עבד היו ברורות. תוך מספר ימים יפשטו אנשי הס"ס על ערי דנמרק, יעצרו אלפי יהודים ויגרשו אותם אל מותם. דווקיץ, שכבר ערך בעצמו בירור ראשוני עם ממשלת שוודיה השכנה והניטרלית בדבר האפשרות שזו תקלוט את היהודים שיוברחו מדנמרק, פנה בכ"ח באלול תש"ג (28.9.1943) לפוליטיקאים דניים שעימם היה בקשר, ואלו מצידם הפעילו מייד את המחתרת המקומית. כתשעים אחוז מיהודי דנמרק נאספו בחשאי תוך ימים ספורים למקומות מסתור שהוכנו בחופה המזרחי של המדינה, ועשרות סירות דיג הבריחו אותם דרך הים לשוודיה שקיבלה אותם ברצון. רק כחמש מאות יהודים (פחות מעשירית מיהודי המדינה) נתפסו בידי הגרמנים ונשלחו לטרזינשטט, אולם הדרישה הדנית שלא יאונה להם רע סייעה לכך שרובם נותרו בחיים. היו מהדנים שביצעו את ההברחה תמורת בצע כסף, אך ככלל, העם דני נרתם כולו למבצע ההצלה וזכה לתהילת עולמים על התנהגותו בימים אפלים.